

Державна служба
заповідної справи
Мінприроди України

Глобальний Екологічний
Фонд

Програма розвитку ООН
в Україні

2010 – МІЖНАРОДНИЙ РІК БІОРІЗНОМАНІТТЯ

Проект ПРООН/ГЕФ “Зміцнення управління та фінансової стійкості національної системи природоохоронних територій в Україні”

2010 МІЖНАРОДНИЙ РІК БІОРІЗНОМАНІТТЯ

Організація Об'єднаних Націй проголосила 2010-й Міжнародним роком біорізноманіття.

Оголошуючи Міжнародний рік біорізноманіття, Організація Об'єднаних Націй прагне привернути увагу до необхідності зберігати і раціонально використовувати природу Землі та об'єднати зусилля у справі збереження екосистем і захисту особливо цінних об'єктів природи. На сьогодні, за даними ООН, під загрозою зникнення перебуває понад 7 тисяч видів тварин і майже 60 тисяч видів рослин.

Загроза зникнення біорізноманіття в Україні

- ✘ Скопа (Волинська обл.):

залишилось

2 пари

- ✘ Беркут

(Карпати): залишилось

15 пар

Загроза зникнення біорізноманіття в Україні

✘ Хохуля

(Сумська обл.):

залишилось

300 особин

✘ Рись

(Карпати, Полісся):

залишилось

350 особин

Загроза зникнення біорізноманіття в Україні

✘ Перегузня

(Донецька, Запорізька, Луганська обл.):

залишилось

100 особин

✘ Зубр (вся Україна):

залишилось

200 особин

Загроза зникнення біорізноманіття в Україні

- ✘ Тюлень-монах
(Крим, дельта
Дунаю):

ЗНИКЛИЙ

- ✘ Морський коник
(Крим):

майже зник

Причини зникнення біорізноманіття

- ✘ Руйнування місць мешкання: вирубка лісів, забруднення води, знищення гнізд та місць для гніздування
- ✘ Зменшення місць для водопою, зниження рівня води
- ✘ Рекреаційне навантаження на водойми, ліси
- ✘ Використання пестицидів, отрутохімікатів
- ✘ Скорочення кормової бази
- ✘ Пряме переслідування, винищення людиною – іноді просто так, заради розваги
- ✘ Зростання антропогенного пресу та непокій від людини
- ✘ Забруднення довкілля людиною

Важливу роль в збереженні біорізноманіття відіграють природоохоронні території, де зберігаються окремі види флори та фауни

Біорізноманіття – це наше ЖИТТЯ

- ✘ Люди становлять частину багатого розмаїття природи. Вони мають силу його зберегти, або знищити.
- ✘ Біорізноманіття – різноманітність життя на Землі – має величезне значення у забезпеченні життєдіяльності систем, які надають нам їжу, паливо, багатства, створюють умови для охорони здоров'я та гарантують надання інших життєвих послуг, від яких залежить наше життя.

МЕТА ПРОЕКТУ

Допомогти забезпечити довгострокове збереження біологічного різноманіття країни шляхом розвитку природно-заповідного фонду (ПЗФ) України з особливою увагою до природоохоронних територій глобального, національного та регіонального значення.

ОСНОВНІ ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЕКТУ

- розробка національної стратегії фінансування природоохоронних територій
- введення бізнес-планування діяльності природоохоронних територій
- визначення моделі партнерства між місцевими жителями, бізнесом та адміністрацією природоохоронних територій для генерування доходів сторін та збереження біорізноманіття (громадсько-приватні партнерства)
- вдосконалення управління національною системою природоохоронних територій
- введення обов'язкового професійного навчання з питань управління природоохоронних територій
- створення Асоціації природоохоронних територій

ЗАХОДИ ПРОЕКТУ, СПРЯМОВАНІ НА ПІДТРИМКУ МІЖНАРОДНОГО РОКУ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В УКРАЇНІ

- Акція “Чиста країна”
- Міжнародний турнір з ручного сінокосіння низинних боліт “Українська косовиця-2010”
- Парад парків
- Створення пам'ятки-інсталяції “Природа гине від бруду”
- Видання “Атласу туристично-рекреаційного потенціалу природоохоронних територій України”
- Видання книги “Ботанічні сади та дендропарки” англійською мовою
- Проведення круглого столу з питань взаємодії бізнесу з природоохоронними територіями
- Реалізація цікавих проектів на територіях ПТ

АКЦІЯ “ЧИСТА КРАЇНА”

- **Мета акції** - привернути увагу суспільства до проблеми засмічення зон відпочинку у Міжнародний день навколишнього середовища – 5 червня.
- **Суть акції** – залучення волонтерів до збору сміття в рекреаційних зонах природоохоронних територій України
- **Партнери акції** - телеканал 1+1, національні природні парки, заповідники.
- Акція проводиться в друге у **4-х національних парках в різних природних зонах України.**
- **Можливості для партнерів:** забезпечити волонтерів брендованим одягом, напоями, їжею, допомогти волонтерам дістатися місць проведення акції, тощо

МІЖНАРОДНИЙ ТУРНІР З РУЧНОГО СІНОКОСІННЯ “УКРАЇНСЬКА КОСОВИЦЯ-2010”

Мета Турніру

- відновлення низинних боліт - ареалів мешкання рідкісних птахів, що занесені до Червоної книги України: чорного лелеки та прудкої очеретянки
- привернення уваги громадськості до проблем збереження біорізноманіття та розвитку природоохоронних територій в Україні.

Історія Турніру

«Українську косовицю» було започатковано у 2009 р. Тоді на змагання зібралися 72 косаря зі всієї України, їх підтримували більше 400 глядачів.

Турнір проходить в Національному природному парку «Прип'ять-Стохід» біля селища Любешів Волинської області

В 2010 році Турнір стане міжнародним: до участі будуть запрошені представники Польщі та Білорусі.

МІЖНАРОДНИЙ ТУРНІР З РУЧНОГО СІНОКОСІННЯ “УКРАЇНСЬКА КОСОВИЦЯ-2010”

Можливості для партнерів:

- Забезпечити призовий фонд
- Забезпечити учасників брендованим одягом
- Забезпечити харчування для учасників
- Взяти участь в благоустрої території, що відведена для Турніру (палатки, навіси, сцена, біотуалети, оглядові майданчики)
- Допомогти у транспортуванні учасників та глядачів до місця змагань

ФЕСТИВАЛЬ ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ «ПАРАД ПАРКІВ»

Мета:

- привернути увагу широкої громадськості до важливості збереження заповідних територій як найбільш ефективного шляху захисту природного середовища та підтримки національних традицій та звичаїв українського народу; сприяти туристичній привабливості природоохоронних територій (ПТ).

Місце проведення:

- смт. Шацьк, Волинська обл., оз. Велике Чорне.

Час:

- 10 липня 2010 року (субота).

Заходи:

- ярмарок парків, до якого залучаються ПТ з експозиціями, а також туристичні агенції та ЗМІ; на ярмарку представляють свою продукцію гості (з сусідніх країн);
- туристичні маршрути для відвідувачів ярмарки;
- атракціони та змагання;
- майстер-класи з народних промислів (гончарство, різьба по дереву, плетіння, виготовлення сувенірів, приготування рибної юшки тощо);
- фестиваль «Дари лісу» (ягоди, мед, горіхи, гриби тощо);
- концерт театральних та музичних колективів;
- вечірній концерт за участі запрошених популярних виконавців.

Можливості для партнерів:

- Допомога в благоустрої території (палатки, навіси, сцена, біотуалети)
- Організація атракціонів та змагань із видачею призів
- Допомога в організації участі популярних виконавців у концерті
- Виробництво брендovanого одягу для учасників «Параду парків»

ПАМ'ЯТКА-ІНСТАЛЯЦІЯ “ПРИРОДА ГИНЕ ВІД БРУДУ”

Опис інсталяції:

- Величезний залізний остов риби, наповнений сміттям, що НЕ розкладається (шини, пляшки, жерстяні банки і т.п.) символізує страждання природи від бруду, який залишає після себе людина.
- Разом з інсталяцією встановлюється інформаційна дошка, яка пояснює небезпеку сміття для біорізноманіття

Місце встановлення:

- Шацький національний природний парк – рекреаційна зона, де багато озер і значний потік відпочиваючих.

Можливості для партнерів:

- Допомога у розробці та встановленні інсталяції

АТЛАС ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

Опис видання:

- Перше в Україні подібне видання.
- Атлас буде мати практичне спрямування: як дістатися, де зупинитися, наявність інфраструктури, туристичних маршрутів, цікавинок.
- Атлас стане у нагоді туристам та тим, хто хоче відпочивати серед української природи.

Можливості для партнерів:

- Допомога у виданні Атласу (зробить можливим продаж видання усім бажаючим)

КНИГА “БОТАНІЧНІ САДИ ТА ДЕНДРОПАРКИ” АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Опис видання:

“Ботанічні сади та дендропарки” – перше в Україні видання, де зібрані відомості про усі ботанічні сади країни. Це добре ілюстрована яскрава книга, де кожен ботанічний сад надає інформацію про свою історію, колекції рослин, пам'ятки природи та історії, що є на території. Книга користується попитом серед спеціалістів та серед загального населення.

Книга наразі доступна лише на українській мові, що значно обмежує її можливості. Переклад на англійську та розповсюдження серед зарубіжних спеціалістів допоможе в обміні інформації про українське біорізноманіття та у встановленні партнерських відносин між установами природно-заповідного фонду України та їх колегами за кордоном.

Можливості для партнерів:

Допомога у публікації книги англійською мовою та у розповсюдженні видання за кордоном.

■ КРУГЛИЙ СТІЛ З ПИТАНЬ ВЗАЄМОДІЇ БІЗНЕСУ З ПРИРОДООХОРОННИМИ ТЕРИТОРІЯМИ

Опис заходу:

Круглий стіл пройде в прес-центрі газети “Дело” 20 травня 2010 року.

Формат заходу передбачає 2 секції:

- інвестиційна привабливість заповідних територій
- зелене будівництво.

До участі будуть запрошені спеціалісти, представники бізнесових кіл, Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, журналісти.

Можливості для партнерів:

Виступ в рамках однієї з секцій із презентацією.

Забезпечення учасників заходу інформаційними матеріалами.

Практичний приклад співпраці: ООН та Puma спільно охороняють біорізноманіття

Програма ООН з охорони навколишнього середовища та PUMA разом провадять кампанію «Грай за життя» на підтримку Міжнародного року біорізноманіття.

Кампанія спрямована на:

- ✘ Підвищення обізнаності про біорізноманіття та Міжнародний рік біорізноманіття по всьому світу серед футбольних фанатів та загального населення під час футбольних подій, включаючи Африканський національний кубок та міжнародні ігри
- ✘ Залучення зірок футболу до кампанії
- ✘ Заохочення населення до дій для збереження біорізноманіття
- ✘ Збір коштів для підтримки проектів, що спрямовані на підтримку біорізноманіття в Африці, шляхом перерахування відсотку від продажу спеціальної продукції PUMA під маркою "life" (життя)

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ

Василь Толкачов
Координатор проекту

Київ, вул. Грушевського 34-а, офіс 68
тел./факс: +380 44 206-14-29

Vasyl.Tolkachov@undp.org

www.pzf.org.ua
